

Streszczenie

Celem naukowym rozprawy była weryfikacja znaczenia oddziaływania treści podpowiedzi na efektywność znaków promujących gaszenie światła po wyjściu z pomieszczeń sanitarno-higienicznych. Zrealizowano 6 badań, z czego trzy pierwsze posłużyły do weryfikacji efektywności znaków komunikujących ramy interpretacyjne celu spośród których badanie 1 ($N = 272$) oparto na pomiarze deklaratywnym, a badanie 2 ($N = 692$) i 3 ($N = 2288$) na pomiarze behawioralnym (eksperymenty terenowe). Trzy ostatnie badania (4-6) miały na celu weryfikację efektywności znaków komunikujących normy społeczne, w ramach których badanie 4 ($N = 323$) oparto na pomiarze deklaratywnym, a badanie 5 ($N = 710$) i 6 ($N = 1792$) na pomiarze behawioralnym (eksperymenty terenowe). Uzyskane wyniki wskazały, że zarówno podpowiedzi (znaki) komunikujące konsekwencję zachowania (ramy interpretacyjne celu), jak i podpowiedzi komunikujące normy społeczne istotnie zwiększały prawdopodobieństwo zgaszenia światła przed opuszczeniem pomieszczenia, w porównaniu z grupą kontrolną oraz znakami neutralnymi. Ponadto, w obrębie znaków eksperymentalnych wystąpiły różnice w efektywności, wynikające zarówno z treści znaków, płci uczestników eksperymentów oraz statusu światła na wejściu do pomieszczenia. Z uwagi na to iż do tej pory nie prowadzono analogicznych badań psychologicznych w Polsce, uzyskane wyniki pozwoliły na istotne uzupełnienie dotychczasowego stanu wiedzy, a przede wszystkim, na rozbudowanie podstaw teoretycznych zarówno w obszarze efektu ustanawiania ram celu, jak i teorii koncentracji na normach społecznych. Z przedstawionych w rozprawie wniosków mogą skorzystać nie tylko badacze, ale również instytucje (z sektora pozarządowego, państwowego oraz prywatnego) zajmujące się promowaniem, jak i kształtowaniem zachowań prośrodowiskowych.